

СЯЛЯНСКАЯ

НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

Вільня, Вострабрамская 8-1.

(Wilno, ul. Ostrobramska 8-1):

Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача свята.

Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,

на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Для заграшчы удвая даражэй.

Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі.

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Прадвыбарныя блёкі.

Яшчэ стары Сойм ня кончыў свайго існавання, а ўжо ўсе пачалі перадусім весці прадвыбарную акцыю ў новы Сойм. Адбываюцца рожныя зьезды, канфэрэнцыі і нарады з мэтай мабілізацыі сіл на выбары. Калі ходзе аб выбары на нашых землях, то цяпер ізноў зьявіліся і вызвалены, і з хлопскай партыі, і з радыкальнай, і з „Працы“, і пэпэсы, і ўрэшце: умястоўшчыкі, паўлюкевічаўцы і мамонькі. Ды ўсіх іх нельга і пералічыць. Ужо адно тое, што ў працягу апошніх пяці гадоў наша вёска ня бачыла гэтых „абаронцаў“ беларускага сярмажнага народу ў радох змагароў за яго правы і інтарэсы сьведчаць аб тым, што ўсе гэтыя „абаронцы“ хочаць нам, беларусам, згубы, а не вызваленьня з панаволага ярма. Досыць толькі коратка кінуць вокам на гэтыя партыі, каб пераканацца ў няшчырасьці іх у адносінах да беларускага пытання і ў баламутнай, шкоднай працы для беларускіх працоўных масаў. Мы добра помнім, як цяперашнія паслы з „Вызваленьня“: Вявудзкі, Адамовіч, Шапель, Шакун і іншыя, маючы пасьведчаньні ад уладаў на права арганізаваньня мітынгаў, аддавалі на прадвыбарных вечах сялянам і зямлю дарма, і школу ў роднай мове, і палітычную вольнасьць, і самаўрады, а як прышлося ў Сойме да галасаваньня, дык выйшла наадварот. Замест зямлі беларускім сялянам — урадавыя партыі далі нам асаднікаў, замест школ беларускіх — сыстэму складаньня інкольных дэкларацыяў, замест вольнасьці — казённае месца на Лукішках і г. д.

Цяпер, пры новых выбарах, замест аднаго „вызваленьня“ і „пэпэсаў“, як груганьне нападуць на беларускага селяніна ўсе вышэй успомненыя партыі і стануць рваць яго ў свой бок. Але беларуская вёска 1928 году ўжо ня тая, што была ў 1922 годзе. Працоўныя гущы беларускіх вёсак, мястэчак і местаў ужо разьбіраюцца ў палітычным руху і патрапяць даць сваю „падкаў“ гэтым панам, што зьяўляюцца да выбаршчыкаў толькі на галасы.

Аднак незалежна ад гэтага беларускія палітычныя партыі павінны праявіць максімум энэргіі і арганізаванасьці, каб ніводзен беларускі голас не прапаў, а пайшоў за сваіх беларускіх кандыдатаў. Калі-б існуючыя беларускія партыі пайшлі на выбары кожная паасобку, дык гэта было-б вельмі некарэсным для Беларускага Народу, бо беларускія партыі, замест змаганьня з чужацкімі партыямі і пэўда-беларускімі, вялі-б з сабою прадвыбарную барацьбу. З гэтае барацьбы маглі-б скарыстаць нашыя рожныя „впякуны“ і такім чынам Беларусы маглі-б утраціць некалькі мандатаў.

ВОКАМ ПА СЬВЕЦЕ.

VIII.

Відаць не на жарты разьвіваецца камунізм!.. Відаць ня жартамі ён пужае сусьветную буржуазію ды капіталістаў, калі яны наладзілі кангрэс у Гаазе, каб агульнымі сіламі шукаць ратунку ад камуністычнае небяспэкі. Аб тым, што небяспэка гэтая ёсьць найлепш гавораць тыя зьявішчы, якія відзім на сьвеце. Няма такой старонкі на нашай плянэце дзе-б не запісалі газэты такога здарэньня, якое ня мела-б камуністычнага ці камунізуючага аблічча. Характэрна тут тое, што гэтыя „камуністычныя“ праявы аднолькава здараюцца, як у старонках цывілізаваных і культуральных, так і там дзе яшчэ прынята называць першабытнымі, дзікімі краінамі. Камунізм аднолькава відзім у Францыі, Англіі, Фінляндзіі, Латвіі, Эстоніі, Японіі, Кітаі, Філіпінскіх выспах (амэрыканская калёнія), на Саламонавых выспах (анг. кал.) на выспах Яве і Суматры (галяндзкія кал.) і гэтак далей і гэтак да безканцовасьці.

Паседжаньні і нарады буржуазнага кангрэсу ў мэтак забясьпячэньня ад камунізму адбываліся патаемна — пры зачыненых дзьвярох, так што у той час нічога нельга было ведаць аб тэй працы. Толькі пасля заканчэньня кангрэсу зьявіліся весткі аб выніках працы. Вось гэтыя вынікі хочацца і адзначыць!.. Як трэба было спадзявацца, у прынятай рэзалюцыі першаю мэтаю Лігі — зьяўляецца барацьба. Значна з камунізмам, антыкамуністычная буржуазная Ліга будзе бароцца, ці праўдзівей будзе арганізаваць барацьбу ў плянэтарным маштабе.

Барацьба з камунізмам можа адбывацца двума спосабамі: лячэньнем розных сацыяльных хваробаў — направай сацыяльнай несправядлівасьці моцных у адносінах да слабейшых

і фізычнае душэньне праяваў камунізму, як вынікаў і рэзультатаў гэтае несправядлівасьці. Гэтак разумеем мы.

Антыбальшавіцкі буржуазны кангрэс выбраў другі спосаб, а знача прышоў да перакананьня, што з камунізмам трэба бароцца фізычнаю сілаю. А калі так, дык прынялі гэтакія пастановы:

1) „Кангрэс прызнаў, што праграма III Інтернацыяналу ў аснове сваёй мае вачавідныя заклікі ня толькі да сацыяльнае рэвалюцыі, але-ж і да ўчынкаў агульна-карных праступкаў, якія караюцца ў кожнай старонцы па яе законам“. Значна, згодна гэтае пастановы, камуніст павінен лічыцца, як разбойнік ці злодзей і як гэтакі павінен быць караным.

2) „Гаагскі кангрэс даводзіць, што праступная праграма III Інтернацыяналу „паўсюдна“ зьдзейсьняецца „пры дапамозе ўраду РСОР“ г. зн. ведамай дзяржаўнай ўлады. Вывады ясныя. Дзяржавы, якія прызнаюць урад РСОР і ўтрымліваюць з ім зносіны, прызнаюць, падтрымоўваюць і тым умацоўваюць арганізацыю, якая мае сваім заданьнем агульна-карныя дзеянні“. як вынікае з гэтае пастановы, дык кангрэс лічыць савецкую ўладу — бандыцкаю, жадае, каб ніякія дзяржавы ня мелі з ёю ніякіх зносінаў і... толькі!..

3) „Канфэрэнцыя зьвяртае ўвагу эўрапейскіх дзяржаваў на тое, што пры такіх умовах зьдзіўляюць два факты: існаваньне афіцыйна дапушчаных, маючых сувязь з III Інтернацыяналам, камуністычных партыяў і прыналежнасьць да іх асобаў, якія зьяўляюцца дзяржаўнымі ўрадоўцамі і атрымліваюць дзяржаўную пэнсію. Кангрэс прапануе кончыць з гэтакімі вольнасьцю“.

Мала гэтага, выступленьне Беларусаў на выбарах некалькімі паасобнымі сьпіскамі пацягнула-б за сабою яшчэ ўтрату некалькі мандатаў, дзякуючы прапачы г. зн. астаткаў галасоў. Усе гэтыя аргументы гавораць толькі аб тым, што інтарэсы Беларускага Народу вымагаюць, каб беларускія партыі ішлі на выбры разам адным супольным сьпіскам. Але ня глядзячы на гэтыя аргументы і вывад немагчыма сказаць, што Беларусы пойдучь адным сьпіскам, бо на перашкодзе гэтаму стаіць перадусім хворая амбіцыя некаторых беларускіх „партыйнікаў“, якія свае асабістыя інтарэсы індывідууюць з інтарэсамі партыі. Рэч ясная, што тое ці іншае разьвязаньне пытання аб беларускім выбарчым блёку пакажа на сколькі ў гэтай ці іншай партыі ёсьць разьвіта пачуцьцё адказнасьці перад Беларускім Народам. У кожным выпадку на артыкул наш „Першы крок“ прыхільна адклікнулася „Bielaruskaja Krynica“, што таксама сьведчыць, што нашая ініцыятыва аб беларускім выбарчым блёку зьяўляецца вельмі рэальнай і мэтай з пункту гледжаньня інтарэсаў Беларускага Народу.

Побач з аб'яднаньнем Беларусаў пры выбарах у форме Беларускага Нацыянальнага Блёку, ці зьяўляецца патрэбным і мэ-

тым блёк шырэйшы, абыймаючы іншыя нацыянальныя меншасьці? Гэтае пытаньне зьяўляецца вельмі важным. Ужо адно тое, што ўся польская прэса, як варшаўская, так і віленская, падняла сільны аярм з прычыны гутарак паміж нацыянальнымі меншасьцямі ў Польшчы ў справе стварэньня агульнага блёку нацыянальных меншасьцяў, гавора аб тым, што гэты блёк быў-бы толькі карысным для ўсіх нацыянальных меншасьцяў. Ды і ў самай рэчы, калі мы прыпомнім сабе прычыны заляжэньня ў 1922 годзе 16-ткі, ды калі прыем пад увагу цяперашняе палажэньне меншасьцяў у Польшчы, асабліва Беларусаў, дык няма сумніву, што і агульны блёк нацыянальных меншасьцяў быў-бы вельмі пажаданым і карысным для Беларусаў. Немагчыма цяпер ужо напэўна сказаць, як аканчальна вырашыцца справа заснаваньня агульнага блёку нацыянальных меншасьцяў, бо незалежна ад рожных тэхнічных перашкод, зьвязаных з інтарэсамі паасобных меншасьцяў, урадавыя дзейнікі і ўсе польскае грамадзянства вельмі натужваецца, каб не дапусьціць да заснаваньня блёку нацыянальных меншасьцяў. На колькі ім удала гэта правесьці, даведаемся ў блізкай будучыне.

Тут ужо відзім, што кангрэс дамагаецца не дапускаць легальнага існавання камуністычнае партыі і не прынімаць на ўрадовую службу камуністыч.

Газеты пішучь, што праз усе дэбаты кангрэсу прайшла думка, што няма ніякіх фармальных перашкодаў для змаганьня з камунізмам і што камунізм фактычна ня мае вялікае моцы, уся бяда толькі ў тым, што ў буржуазіі няма „ахвоты для дзейства“. Што няшчасьце буржуазіі ў тым, што буржуазныя ўрады баяцца та саваць рэспраці адносна камуністаў.

Ясна, што ўсе гэтыя пастановы буржуазнага кангрэсу зьяўляюцца нічога ня вартымі, бо гэтакім сродкам і нельга прыйсьці да напавы сацыяльных несправядлівасьцяў. А пакуль будуць яны, дык будуць і тыя бунтарскія правы, якія заўсёды і ўсюды атрымоўваюць ярлык камунізму.

Гэта зразумела для кожнага: нават і для самай буржуазіі. У рыскай газэце „Сегодня“ знаходзім пісьмо з Англіі у якім чытаем гэтакія словы: „Рэвалюцыю распачынае натоўп, а натоўпу пераварот падказваецца не галавою, а жалудком“.

Ці разумелі гэтак тыя, якія былі прысутнымі на антыбальшавіцкім кангрэсе? Рэч зусім зразумелая, што трэба было-б падумаць аб тым, каб ня было галодных, а гэта сама-па-сабе пазбавіла-б свет ад камуністычнай „заразы“.

„Здаволяння масы, агулам кажучы, ніколі ня робяць рэвалюцыі. На такіх людзей прапаганда ня мае дзейства і ня ўзбуджае ніякае захопленасьці“, чытаем гэта далей у тым самым пісьме. Але-ж і гэта не ўзята пад увагу кангрэсам, хоць пагрозу ад камуністычных пераваротаў добра ўясьнілі...

Але-ж замест таго, каб стварыць што небудзь запраўды рэальнае, кангрэс запрацаваў фізичную барацьбу. А калі так, дык сьвет у сілу неабходнасьці, няўхільна муеіць прайсьці праз цэлы рад крывавак падзеяў, бо з галодным натоўпам нельга жартаваць. На працягу існаваньня чалавечтва, гісторыя запісала многа такіх выпадкаў, якія назвала галоднымі бунтарствамі. Дый наг і сама расейская рэвалюцыя распачалася ў Петраградзе з прычыны нястачы прадуктаў.

Пішучы гэты агляд мы ня маем на мэце вучыць ці пужаць буржуазію ці каго іншага, мы проста вышэфнем заданьні газэты, якая павінна асьвятляць правы і падзеі сярод чалавечтва на сьвеце. Гэта і толькі гэта мы і робім і толькі дзеля гэтага спынілі над даволі цікавай справай антыкамуністычнага буржуазнага кангрэсу ў Гаазе (Галандыя).

Зыркні.

Усіх падпішчыкаў просім прыслаць належныя за газэту грошы.

ЯКУБ КОЛАС.

Сымон Музыка.

Поэма.
(Працяг).

Але раз быў зроблен воступ;
Пушча-цебра ў зімні час
Чула рог і людзкі поступ
За ўсё жыцьцё першы раз.
І пакрыўдзілася пушча:
Хто ступіць сьмеў у яе?
І знак грозны навідушча
Верным служкам падае.
Устае мядзведзь, вылазіць
І, угнуўшы галаву,
Садзіць просьценька на князя—
Разарву, моў, разарву!
І, як бура, націскае
Князь злажыўся і—бах-бах!
Зьвер на лапы прысядае,
Зубы выскаліў і—шах!
Хто быў блізка—прэч з дарогі!
Князь некуды ўцякае,
„Аман“, думае нябога,
Стрэльбы некаму падаць.
А мядзведзь вась-вась адплаціць,
На два крокі ўжо падбег,
Падабраць ён князя квапіць,
Ды ў той момант—шусь у сьнег!
— Кінь ты, княжа, сваю жынку,
Каб ня сьмела пудлаваць!
Вось дзе стрэльба!—Паядынку
Стаў Даніла выхваляць!
— Хай зьвязаў я лыкам рулю,
Але пудла не дала,
І глядзі, якую дуду
У чмыс зьверу паднясла!
Князь Данілу абнімае.
— Ты жыцьцё мне дараваў!—

17)

Як адзьякаваць, не знае.
— Што табе даць?—запытаў.
Паляшук-лясьнік абцёрся,
Вынуў люльку з капшуком,
Крок назад ступіў, прыпёрся
Ён да хвой плячюком.
— Памяняйма, князь, на люлькі,—
Кажа проста паляшук:—
А ў прыдачу да кривулькі
Я табе, князь, дам капшук.—
Засьмяяўся князь, вымае
Сваю люльку, аддае,
А Даніла разглядае,
Рады, цешыцца з яе.
З таго часу ўжо ніколі
Князь яго не забываў
І пасаду, лес і поле,
Ён яму падараваў.
Прыяжджае князь, бывала,
На палесьсе паляваць,—
Па Данілу пасылалі
Князя ў лес праваджаць.
І ніхто так, як Даніла,
Ня зняў пушчы тэй, лясоў.
Гадавала і ўскарміла
І Данілу, бы зьвяроў,
Шыр балотаў несканчонных,
Пушчаў дзікіх гушчары,
І як у таемных лонах
Чуўся панам у двары.
Потым князь забраў Данілу,
Прыпсаў яго ў свой двор,
Хоць яму і больш быў мілы
Бор палескі, родны бор.
Дзед Даніла парк вартуе,
Службу верна ён нясе,
Усё агледзіць і працуе,
Усё куты ператрасе.
Тая-ж вопратка мужыча—
Сьвітка рудая і брыль.
Дзед Даніла ціха смыха,

3 жыцьця Польшчы.

Санацыйная грывога.

У суботнім выпуску польскае газэты „Работнік“ находзім гэтакія словы:

„Дзьве газэты блізкія да ўраду, „Ерока“ і „Głos Prawdy“—ўдарылі са ўсёе моцы ў 16-ку, г. зн. у блэк нацыянальных меншасьцяў, які зноў мае быць увазкрэшаным. Мы, у запрадвасьці, не староньнікі гэтага блэку, каторы многа разоў быў крытыкаваны намі і каторы ёсьць штучным элемкам, зьвязаны адзіна і выключна нацыяналізмам. Але, нешта іншае крытыкаваць і вясці барацьбу проціў 16-ці, а нешта іншае атакаваць так гвалтоўна, з пагрозамі адносна нацыянальных меншасьцяў, як гэта робяць памьявныя газэты.“

„Ерока“ ганьбіць славянскія меншасьці, як варожыя Польшчы і лічачы іх камуністычнымі ці камунізаўчымі, што не згаджаецца з праўдзяю, а адзіны вынік робіць Жыдом, каторым з аднаго боку пералічвае, што існуючы ўрад зрабіў для іх добрага, а з другога—пагражае, што ў выпадку прыступленьня да 16-ці, згубяць усё і можа іх спаткаць нешта вельмі нямілае. Так-жа захоўваецца „Głos Prawdy“, каторы апрача таго, зрабіў неспадзяванае адкрыцьцё, гэта, — што пытаньне нацыянальных меншасьцяў разьвязана па-маўным урадам. Рэзляцыя першарадная, на жаль, не праўдзіва!“

Як відзім, блэк нацыянальных меншасьцяў ня толькі што ня мілы, але-ж і страшны для Польшчы! Бо-ж і праўда! Паасобна лягчэй было-б кожнага пабіць.

Сялянскі бунт.

У замежныя газэты і часткава ў польскія прайшла вестка, быццам ува Ўсходняй Галіцыі, у вёсцы Адамы, на грунце валасных выбараў узьнялася спрэчка паміж сялянамі. У часе выбараў сяляне разьдзяліліся на два варожыя лагеры, але калі ў вёску прыехала паліцыя наводзіць парадкі, дык быццам сяляне злучыліся, напалі на паліцыю і абезаружылі яе. Потым сяляне напалі на дом ксяндза, аграбілі і, зноў разьдзяліўшыся на два лагеры, пачалі грабіць і зьніштажаць свае хаты. Калі прыблізіўся новы сільны аддзел паліцыі, сяляне разьбегліся па лясох.

У вёсцы Манява, каля Станіславава, сяляне ўзбурыліся на паліцыю. У часе безпарадкаў яны напалі на паліцэйскі дом і падпалілі яго. Паліцыянты ўцяклі ў другую вёску. Парадак вярнула паліцыя, прыбывшая са Станіславава, арыштоўваючы бунтароў. Але паліцэйскі дом у Маняве і дом папа згарэлі да-гла.

Буржуазныя газэты заўсёды стараюцца гэтак напісаць, каб зганьбіць сялян ды стварыць прычыны да рэпрэсыяў, дык весткі аб сялянскіх бунтах у Галічыне мы бярэм з асьцярогай, аднак-жа мусім зазначыць, што там нешта было. Відаць што гэтыя зьявішчы маюць дачыненне з правакацыяй, якая некаму на нешта была і ёсьць патрэбна.

НАВІНЫ.

Спэктаклі Беларускага Народнага Тэатру. 22, сеньня 23 і заўтра 24 г. лістападу Беларуска Народны Тэатр Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры ладзіць спэктаклі ў м. Паставах.

26 і 27 лістападу Бел. Нар. Тэатр выступае ў м. Дунавічах Пастаўскага павету. Пасьля з Дунавіч напраўляецца ў Глыбокае.

— **Справа „Школьнага Тыдня“.** Віленскі Ваяводзкі Ўрад. Аддзел бяспечнасьці. Вільня, 18 лістападу 1927 г. № V 6621.

„Да Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры ў Вільні, Завальная вул. 6—5.

Ваяводзкі Ўрад паведамляе, што Міністэрства Унутраных Спраў на заяву Інстытуту пададзена ў Міністэрства 15 кастрычніка 1927 г. за № 149 у справе атрыманьня дазволу на збор ахвяраў на абшарах Віленскага, Наваградзкага, Беластоцкага і Палескага ваяводстваў — адказала адмоўна. За ваяводу Некраш.“

Вось гэтакі зместу Беларуска Інстытут атрымаў паперку на сваю заяву аб атрыманьні дазволу на арганізацыю „школьнага тыдня“ ў працягу якога меў наладзіць на ўсім абшарах Зах. Беларусі збор ахвяраў на беларускае школьніцтва. Як сьведчыць вышэй паданая паперка, дык Міністэрства забараніла Бел. Інстытуту зрабіць праектаваную зборку ахвяраў, а знача: ствараецца вельмі прыкрае палажэньне. Беларуска Народ ня мае ўрадавых школаў і ня мае магчымасьці пашыраць прыватнае школьніцтва.

Што-ж гэта такое?...

— **Адміністрацыйная забарона.** Беларуска Сялянскі Саюз з ініцыятывы сваіх сяброў ладзіў у м. Дунавічах, Пастаўскага павету, павятовую сялянскую канфэрэнцыю, якая мела адбыцца 22 г. лістападу. Паведамленьне якое вымагаецца распараджэньнем ад 25 траўня 1919 г. было паслана п. пастаўскаму старасце 16 г. лістападу і вась 21 г. лістападу на папярэдні канфэрэнцыі Цэнтральны Камітэт Бел. Сял. Саюзу атрымаў ад п. старасты паперку, якую ён забараніў адбыцца канфэрэнцыі. З гэтае прычыны канфэрэнцыя адбыцца не магла. Бел. Сял. Саюз падае новую заяву з новым тэрмінам канфэрэнцыі.

— **Яшчэ адміністрацыйная красачка.** У браслаўскім павеце, у в. Шаўлянах другі год істнуе беларуская пачатковая школа, Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры. Школа спаткала вялікае зацікаўленьне беларускага грамадзянства, якое ахвотна, ня толькі з Шаўлянаў, але-ж і з суседніх вёсак пасыла-ла дзяцей у родную школу, у якой сёлета набралася каля 180 вучняў. Польскія школы там у тых вёсках пуставалі... Што не падабалася паном браслаўскім адміністратарам.

І вась: вучыцелька М. Булыга, якая вельмі ўдала спраўлялася са сваім заданьнем, арышт-тавана са сваім мужам.

Сам з сабою штось мармыча,—
Мо' Палесься казка-быль
Дзеду думкі ўзварушыла,
Пушча ў памяці ўсплыла,
І душа па ёй тужыла,—
Паляцела-б каб магла.
Дзед пад хвой штось зважае,
Павярнуў, ідзе туды.
— А ты хто такі?—пытае:
Баравік ты малады?
— Я—замковы, дзедка божы.
Ці ня можна тут пабыць?
Тут так добра, гэтак гожа,
Лес—што з небам гаманіць.—
Усьміхнуўся дзед Даніла.
— Любіш, хлопча, лес?... Эгэ-ж,
Хараство ў лясочку, сіла...
А ты тут даўно жывеш?

IV.

— Эхэ-хэ, мая дзяціна,—
Уздыхнуў Даніла дзед:
— Падрабнела і людзіна,
А лясоў ты настаяшчых,
Бачу, хлопчыку, ня знаў,
Нетры, нерушаў лядачых—
Дзе табе!—не сустрачаў.
Ты падумаі толькі: пушча!
Дзень ідзе і два ідзе.
І такая табе гушча—
Вокам цемры не праб'еш.
І такія дзеравякі
Ты натрапіш, брат, у ёй,
Што прад імі стане ўсякі
Падзівіцца іх красой.
Тоўшч і веліч—страх праймае,
Волае дыбам устае!
А як пушча загуляе.
Запуміць ды запяе!
Вось дзе музыка—паслухаць...

Але пушча больш маўчыць,
Ды ня ўсякім носам зьнюхаць,
Што ў нутрох яе ляжыць...
Ня быў ты ў вялікім лесе:
Войдзеш—сьвята вее ў ім,
А ўгары, зялёнай стрэсе,
Цягне сьпевам маладым.
І заўваж, мой хлопча-колас,
Дрэва кожнае ў бары
Мае свой асобны голас,
А зацягнуць угары—
Сьпеў выходзіць самавіты,
Эгэ-ж, хлопчыку мой, так:
Лес гаворыць, а скажы ты,—
Не навераць аніяк...
А лес, хлопча, хоць ён дзікі,
Але мудры і дзіўны,
Сэс ён мае патайны,
Асабліва бор вялікі.—

Дзед прымоўк у задумьні
І, панізіўшы свой голас,
Зноў гаворыць:
— Вось здарэньне,
Ты паслухай, што было раз:
Знаў я пушчу на Палесьсі...
Што за дзіва? стаў я чуць
Нейкі шум у яе стрэсе,
Незнаёмны, асаблівы,
Голас жаласны тужлівы,
Дрэвы смутна нейкі гудуць.
У другіх лясох—нічога,
Там звычайны гоман-шум,
А ў тэй пушчы—плач, нябога!
Я гадаў і думаў многа,
Так і гэтак браў на вум,
Не разблутаў тэй загадкі.
Так аб ёй я і забыў.
Раз зімою пад калядкі
Зноў я пушчай прахадзіў.
І што-ж пушча тым-жа ладам
Шум цягнула свой тужліва.

Што дзеецца ў сьвеце?

У кітайскім катле.

Замежныя газеты пішучь, што ў Ляндам з Шанхаю перадаюць аб заняцці нанкінскімі вайскамі Ханькоў і другіх местаў у цэнтральным Кітаі. Галоўны паводыр ханькаўскае арміі, Чанг-Сэн-Чы, в астаткі свайго войска ўдзіў у правінцыю Хонан.

Паўночная армія Фэнга прадаўжае наступ на хонанскім фронце.

Нанкінскі ўрад, быццам, пачаў тасавець вострыя сродкі проці камуністых, якія стараюцца выклікаць безпарадкі ў тылу нанкінскае арміі.

У Кантоне, як пішучь, ідзе паўстаньне рабочых проціў нацыянальнага кантонскага ўраду Лі-Чай-Суна.

Другая камуністычная партыя.

Згодна вестак перадаваных з Масквы замежным газетам, камуністычная апазыцыя, зьяўляе сабою другую камуністычную партыю. Апазыцыянеры, прыхільнікі Троцкага і Зіноўева маюць яўных дзесяць сымпатыкаў. Сярод якіх існуе свая дысцыпліна і, зусім абасобленая ад сталінскага камуністычнага цэнтру, арганізацыя. Адкрытая дзейнасьць апазыцыі забаронена, дык яна выкарыстоўвае тая спосабы, якімі некалі карысталіся большавікі да захопу ўлады.

Сталінскі цэнтр аб усей працы троцкістых мае дасканальныя інфармацыі, але-ж пакуль што ня ведае, як змагацца з імі. Некаторыя, найбольш заядлыя, сталінцы праектуюць нават разстрэлы, якія павінны быць прыменены адносна тых камуністых, што маюць знаёмства з беспартыйнымі. Цяпер, калі Троцкі і Зіноўеў ужо таксама сталі беспартыйнымі, дык да іх, калі яны будуць рухацца, пэўна, што будуць прыменены рэпрэсіі. Ці то ведаў Троцкі, калі быў военным камісарам і пісаў прыказы аб арыштах і растрэлах, што і яму прыдзецца спаткацца з тым, што гатаваў для другіх? Ці то ведаў Зіноўеў, будучы галоўным кіраўніком сусьветнае камуністычнае партыі, што здарыцца яму ад рукі расейскага пралетарыату дзясельных салодкасьцей, якія апрацоўваў для сусьветнае буржуазіі і капіталістых? Запраўды — іронія лёсу!

Узаемныя вінавачаньні.

Некаторыя газеты пішучь, што прыхільнікі Троцкага і Зіноўева выступаючы на мітынгах вінавацілі сталінаў у антысэмітызьме (ў венавісьці да Жыдоў), а сталінцы вінавацяць Троцкага і Зіноўева ў тым, што яны зьяўляючыся Жыдамі па нацыянальнасьці, спрыяюць Жыдом больш, як іншым народам.

Інструкцыя троцкістых.

Прыхільнікам Троцкага і Зіноўева выдана гэтакія інструкцыя, паводле якое належыцца на ўсякіх зборках і мітынгах выстаўляць на кі-

Адкрытае пісьмо пасла Сабалеўскага.

Рэдакцыя „Сял. Нівы“ атрымала пісьмо гэтакіага зместу:

Да Пана Старшыні

Беларускага Соймавага Клубу.

Змест перадавіцы № 3 „Праца“ змусіў мяне даць на яе адказ, бо ў гэтай перадавіцы фігуруе маё прозьвішча. Нажаль, я не маю сваей прэсы, не належу да ніякае палітычнае арганізацыі, каторая-б выступіла ў маёй абароне ад закідаў „Праца“, — дзеля чаго, паважаны пане Старшыня, прашу аддаць у друку мой адказ газэце „Праца“ ў тая часопісі, каторыя згодзяцца надрукаваць яго.

Адкрытае пісьмо да рэдактара газэты „Праца“.

Паважаны Пана Рэдактар!

№ 3 рэдагаванае Вамі газэты, камэнтуючы справу зьезду прыхільнікаў Паўлюкевіча і Умястоўскага, замясьціў і маё прозьвішча.

Паводле гэтага артыкулу, Ваша газэта адносіцца з большаю пашанаю да Паўлюкевіча і Умястоўскага, мяне-ж, проста, абвінавачывае ў трухлівасьці і ў тым, што я лёг ніцма і цалую нагу...

Словам, Ваша газэта, не так даўно мяне пахаваўшая, сьцірае мяне ў парохно і пускае па ветру. Далей газэта зацікаўлівае чытача тым, што яна нібы-та прыпаднімае на да мною разам з другімі парасольчык, каторым я, быццам, закрываюся ад сьвету...

Артыкул Ваш напісаны з метаю, каб і я, многарэшны прачытаў. Цяпер-жа Вас цікавіць, якое ён на мяне зрабіў уражаньне.

Мушу прызнацца — я задаволены Вашым крокам. Я, да сягоняшняга дня, быў назабавлены магчымасьці асьвяціць сваю справу, бо этыка не пазваляла мне капацца ў старым баракле.

Ваш артыкул выводзіць мяне з памянёнага стану, ваша крытыка накладвае на мяне абавязак зарэагаваць на яе і даць адказ, і, праз гэта, пазнаёміць грамадзянства з тымі фактычнымі прычынамі, каторыя прыслужыліся да майго выхаду з „Грамады“ і зрыву ўсякіх адносінаў з тымі, думкі каторых вазглаўляе „Праца“.

раўнікоў Троцкага, Зіноўева, Каменева, Ракоўскага, Радэка, Прэображэнскага, Сасноўскага і разам са спачуваючымі ім беспартыйнымі выстаўляць апазыцыйныя лэзунгі; вывешваць партрэт Троцкага і Зіноўева разам з партрэтам Леніна і г. д.

Трэба адзначыць, што ня глядзячы на запраўднае разыходжаньне і спрэчкі сярод камуністых, кожная з старон іх, грунтуе свае тэзісы на заветках Ільіча (Леніна) і называе сябе левінамі, а другіх здраднікамі, прыхвосьнямі буржуазіі і таму падобнымі эпітэтамі.

Думалася мне, перш, што мы разышліся без недагаворак... Я йшоў разам, пакуль для сябе лічыў магчымым ісьці. Мая добрая воля, ці ісьці далей, ці спыніцца. Нікому ніякіх абавязкаў я не даваў, вэксалёў не падпісываў, а таму ніякіх даўгоў за сабою ня прызнаю. Я адышоў бяз мэты рэканструкцыі... На жаль, Пана Рэдактар, Вы ў дыктатарскі спосаб накідваеце чытачу свой прыгавар, свой асуд, але ня прытачваеце таго матэрыялу, паводле каторага Вы судзілі.

Якое харобрасьці Вы ад мяне жадаеце? Вам добра вядомы ўсе прычыны і абставіны майго выхаду з „Грамады“ і чаго я, узапраўды, спалохаўся, (а Вы ўпарта аб гэтым маўчыце). Што Вы лічыце самагубствам у маім становішчы? Ці тое, што я не павёў „Грамаду“ ў падполье? Ці тое, што я, маючы ўжо гатовы акт абвінавачваньня па 102 арт. К. К., не баюся пакаштаваць Лукішак або Вронак і ці тое што я не пашоў па лёсу палітычнага эмігранта? А раз Вы гаворыце і не дагаварываеце, то запрашаю Вас, Пана Рэдактар, да далейшага разьвіцьця свайго артыкулу „Дэмаралізацыя“. Дайце больш канкрэтнага матэрыялу для чытача аб маіх грахах і нявыкананых абавязках, толькі, калі ласка, ня скупіцеся на друку і паперу. Друкуйце ўвесь матэрыял, які ўбачылі пад маім парасольчыкам. У залежнасьці ад Вашага канкрэтнага матэрыялу буду публікаваць свае адказы.

У сваёй дэкларацыі я агранічыўся тым, што хацеў стаць на ўбочку „ні чапаю я Вас — ні чапайце-ж і Вы мяне“. Але, нажалі, „Праца“ ўбівае асновы кол у пабудаваную мне магілью і пачынае варочаць мэ косьці і паліваць іх брудам. Гэтага залішне. Я схпіўся за Ваш кол і вылажу з магільні... Я яшчэ жывы і поўны сілы і маю магчымасьць бараніцца і мерацца сіламі і, так-сама, ідучы Вашымі дарогамі, прыпадняць і над Вамі парасольчык і сказаць аб Вашых схованках.

Грамадзкі Суд няхай вынесе тагды свой прыгавор, у каго з нас пад парасольчыкам грахі, а ў каго дабрадзеіствы...

І так, Пана Рэдактар, чакаю... За Вамі слова!

З пашанаю
Юры Сабалеўскі
пасол на Сойм.

Вільня 1927 г.
22 лістапада.

УВАГА. Павышшае пісьмо пасла Юрага Сабалеўскага паслана ў рэдакцыю газэты: „Праца“, „Сялянская Ніва“ і „Bielaruskaja Krynica“. Старшыня Пас. Саймовага Клубу Ф. Ярэміч.

Сяляне! Запісвайцеся у Беларускі Сялянскі Саюз!

Ну, аж проста брала дзіва:
Дзе прычына гэтым звадам?..
Што-ж ты думаў?—тую пушчу
Адкупілі гандляры,
І праз сэрца, яе гучу,
Перашлі іх тапары. —

І дзед раптам замаўкае
Ды на хлопчыка глядзіць,
Палець к чолу прыціскае.
— Ну як будзеш тут судзіць?
— А вам, дзедка, не здавалася,
Вы ня думалі аб тым,
Што і ў лесе адбівалася,
Як адбілася ва ўсім,
Жыцьцё, дзедку, адчуваньне?
Я так думаю, дзядок,
Што на сьвеце ўсё дазваньня,
Нават камень і пясок,
Мае думкі і настроі,
Толькі-ж нам іх не згадаць:
Трэба чыстым быць душою,
Каб іх тайнасьці пазнаць. —

Дзед у хлопца ўтараніўся.
— А цікавы ты хлапец:
Разважаеш, як мудрэц,
Бы старэчым ты радзіўся. —
Азірнуўся дзед таёмна.

Стаў я штось тут прымячаць,
Эгэ-ж, хлопча: ночкай цёмнай
Штось тут творыцца уночы, —
Сам пачуеш ты, эгэ-ж,
Ці то жарты патароты,
Ці то знак які прарочы,
Ці там што—не разьбярэш.
Не натрапіш таго сьледу,
Не налучыш ты на троп. —

Пазіраў Сымон на дзеда.
На маршчыністы той лоб
І так слухае ўнікліва —
Захапляе хлопца дзіва.

Сымон.

А якая-ж тут праява?

Дзед Данила.

Эгэ-ж, хлопча: дзіўна справа?
Хтось цярэбіць тут дарогу...
Будзе зьмена, будзе зьмена!
Ідзе новае калена,
Яно тут, каля парогу,
Бо на сьвеце ўсё ня вечна,
І зямля свой твар мяняе,
Хваля хваля паганяе,
Пераходзіць бераг рэчны,—
Усё ў стане пераходу,
А тым болей, хлопча, людзі:
Яны самі сабе судзьдзі,
Хто згадае іх прыгоду?

Сымон.

А скажы мне, дзеду любы,
Чаму так на сьвеце стала,
Што адным даецца мала,
А другому—аж на губы?
Хочь-бы тут: раскошства, пыха,
А багацьця, ох, багацьця!
А другі ў ярме закліцьця
Шлеі цягне, сваё ліха?
Хто багацьце разьмярковаў,
Той дзяліў несправядліва,
Не для ўсіх зямля ўрадліва...
Чыя-ж гэта воля-змова?

Дзед Данила.

Эгэ-ж, хлопча, у тым справа,
Што ня роўны людзі ў сьвеце:
Слабы, цёмны жыве ў сьмецьці,
А дужэйшы правіць права,
Езьдзіць, лейцы ўзяўшы ў рукі...
Эгэ-ж: сіла ў гэтай штучцы.
Але, хлопча, лейцы рвуцца,
А бяз іх няма панукі.

Сымон.

А чаму-ж бы іх адразу
Не парваць, дзядок, і квіта?

Дзед Данила.

Іх часіна не пазбыта,
Не настаў той час заказу.

Сымон.

А хіба-ж ён сам настане?
І наогул сам ці прыдзе?
І ці будзе канец крыўдзе,
Калі жадаць другога стану?

Дзед Данила.

На ўсё ёсьць свая часіна,
І ўсё прыдзе ў сваім часе,
І заслона ўжо ўзьнялася,
Дзе хавалася прычына.
Ёсьць у сьвеце розум нейчы,
Ён і піша ўсім законы,
Накладвае забароны,
Час вартуе кожнай рэчы,
Ён зьнімае і кароны.
Што йдзе проціў яго волі
Ці ня ў часе выступае,
Тое нішчыць цьма сьляпяя,
Тое жыць ня мае долі.

Сымон.

А як стане ня ўтрываньне,
І тады чакаць пакорна,
Покі стане жыць прасторна?
А змаганьне? Дзе-ж змаганьне?
Ой, не, дзедку: проціў сілы
Можна ставіць толькі сілу,
Калі хочаш ты ўстаць з пылу,
Калі цягнуць з цябе жылы.

Дзед Данила.

Хо-хо, хлопча: ты гарачы.

Ну, а ў замак як папаў?
Сваёй волі прытрапаў?
Эгэ, не, мусіць, іначай!
Дзе-ж было тваё змаганьне?
Толькі ў думках, так ці не?
Адажыў, здаецца, мне,
Ты свой момант паквітанья...
Не, мой хлопча, нічагутка
Ты ня зробіш без пары,
А надарыцца минутка,
Тады ўсё тваё—бяры...
А ты, хлопчыку, музыка?
Гэта скрыпіца твая?
А ну, хлопча, папілікай.
Маладым быў, граў і я. —
У тым парку радавітых
Тых князёў-багатыроў
Хвалі гукаў самавітых,
Смуткам, скаргай апавітых
Цёмных пушчаў і палёў,
Паліліся, задрыжалі.
Як-бы срэбра рассыпалі
У галінках тапалёў.

І, здавалася, жывое,
Нешта йшло ад гэтых струн,
Бы дух згодны і спакою,
Чараўнік які, вшчун
Натыхае ім, дрыготным,
Каб высока душу ўзьняць,
Каб вясёлым і маркотным
Чары гукаў паказаць.
Слухаў дзед, акамянелы,
Апусьціўшы вочы ўніз,
А пад вусам пабялелым
Губы ціханька трасьлісь.

(Далей будзе.)

Гаспадарскі аддзел.

Гутарка пра гадоўлю гусей.

Дзе дазваляюць варункі: ёсць вада і аднаведная паша, там можна з карысцю гадаваць гусей. Аднак, гэта галіна гаспадаркі дае гаспадару прыбытак толькі тады, калі праводзіць гадоўлю гусей умела. Найбольшы прыбытак гадоўля гусей дае тады, калі гадоўца гусі заводныя, вялікія, якія шмат больш важаць чым нашы звычайныя гусі. Гэткія гусі даюць больш мяса, пер'я і большую цану за іх можна ўзяць. Гусі паруюцца ўжо ў снежні, а у студні ці лютым пачынаюць нясьціся. Дзеля гэтага зараз-жа трэба пастарацца на племя добрых гусей. Калі свае гусі ня зусім дрэнныя, дык можна пакінуць найлепшыя штукі на племя, стараючыся набыць гусака з другога стаду. Зьмяняць гусака трэба дзеля таго, што сваецтва, як у ва ўсіх дамowych жывёлаў, гэтак і ў гусей, шкодна адбіваецца на расплодзе. Ад гэтага гусі драбнеюць, слабеюць і робяцца хвараватымі.

Маладыя гускі, адналеткі, часта бываюць мала здатнымі на племя, бо яйкі ад іх бываюць баўтунамі. Лепі на расплод браць яйкі ад гусей больш старых.

На аднаго гусака трэба пускаць 4—6 гусей.

Пад гусю кладуць ня больш 12 яек, бо інакш яна іх не пакрые і будзе шмат яек ня ўсходных. Гусь сядзіць на яйках каля 30 дзён, пасля чаго пачынаюць выклёўвацца гусяняты.

Калі адначасна трэба пасадзіць некалькі гусей, дык трэба гнёзды паставіць так, каб гусі адна другую ня бачылі, бо інакш будуць заўсёды непакоіцца. Гусей, якія сядзяць на яйках трэба карміць зярном і даваць у волю чыстай вады да піцця. Каб гусь за час выседкі не занядзела і мела рух, корм і піццё ставяць ня пры самым гнёзды.

Калі ўжо гусеняты выклёўвацца, іх трэба пакінуць пры матцы на 24 гадзіны без корму. Цераз даень гусю з гусенятамі трэба перанясці ў сухое і цёплае месца і, калі надвор'е халоднае, асьцерагацца на першых парах жыцця маладых гусенят пускаць на двор. Цераз тыдзень іх ужо можна паступова прывучаць да надвор'я. Цераз 2—3 тыдні гусеняты ўжо могуць ісьці на ваду, калі яна блізка. Пакуль гусеняты ня скінулі пуху, іх трэба усё-ж такі хаваць ад сысюжы, дажджу і навет ад расы.

У першыя дні кормяць гусенят ячнымі крупамі, да якіх падмешваюць дробна пасечаную крапіву і нацвёрда зваранае яйко. З часам можна падмешваць бульбу, вотребаў, а цераз месяц перанесці на зернавы корм. Калі гусеняты пераменяць пух, трэба старацца карміць лепш; гэта бывае ў другім месяцы іхняга жыцця.

Каб гусі „вяліся“, трэба мець свежую, чыстую ваду.

Белыя гусі на рынку даражэй цэнюцца.

Гусі Эмдэнскія і Тулюскія надаюцца для нашых умоў.

Гаспадар.

З жыцця Беларускага Студэнскага Саюзу ў Вільні.

У нядзелю 20 лістападу г. г. адбыўся агульны гадавы сход сяброў Б. С. С., на якім між іншым зроблены перавыбары ўраду.

У ўрад Б. С. С. выбраны: на старшыню гр. Т. Куціцкі, віцэ-старш.—І. Гагалінскі, скарбніка—М. Амеляновіч, сакрэтара—Ст. Станкевіч і сябру ўраду Я. Ярмаковіч. Заступнікамі: А. Бартуль і Э. Крэчка.

У Рэвізійную Камісію выбраны: гр. А. Зянюк, Астроўская і Я. Шутовіч.

З пасярод рэзалюцыяў агульнага сходу з прынясцю мусім зазначыць, што Б. С. С. стоячы на грунце нацыянальна адраджэнскага ў зьвязку з падзелам беларускага грамадзянства на розныя палітычныя групы, аднагалосна вынес пастанову, што Бел. Студ. Саюз заўсёды будзе займаць пазыцыю аб'яднаўчую імкучыся па меры магчымасці прычыніцца да гэтага аб'яднаньня сярод беларускага грамадзянства, асабліва падчас наступаючых выбараў у Сойм. Адначасна Бел. Студ. Саюз, як адзіная арганізацыя Беларускага студэнства ў Заходняй Беларусі вынес агульную пастанову, што Б. С. С. у Вільні з дня 20 лістападу 1927 г. ўступаець афіцыйна ў А. В. С. А. (Аб'яднаньне Беларускага Студэнцкага Арганізацыяў). Каб даць магчымасць бяднейшым студэнтам вучыцца, агульны сход паставаўляець зьвярнуцца да Беларускага Установаў, а так-жа і да самаўрадаў з просьбаю матэрыяльнае помачы для беларускіх студэнтаў.

Сход скончыўся познім вечарам агульным пажалаваннем прыступіць актыўна да творчае працы на грунце культуральна-асветным.

Студэнт.

Весткі з Краю.

Патрэба тэатру на вёсцы.

У нашыя часы беларуская вёска, пазбаўлена магчымасці разьвівацца культурна, ўсё больш падаець у цемру. Усе сілы больш менш здольныя да культурнае працы — тыя раздзьмухалісь па ўсенькаму сьвету, „іншыя сядзяць па вастрогах за розныя антыпаньствовасці“, а тыя, што засталіся дома — старарызаваны ўладаю, ня ведаюць што рабіць, каб дапамгчы братам сялянам і не дапусьціць разьвівацца цемры на вёсцы. Усе высілкі аднак разьвіваюцца аб ведамых ўжо ўсім забаронамі... Тое што можна ўжо было-б зрабіць, для чаго ня было-б перашкод ад уладаў — ня па кішэні сялянам. Сяляне, напрыклад, вельмі ахвотна адчынілі-б бібліятэчку-чытальню на вёсцы, — на гэта ня дазваляець ім ужо кішэня абабраная і абіраемая што дня прадпрыемлівымі панамі палажэньня на розныя свае патрэбы. І бедная беларуская вёска марнеець, і ня ведаець што рабіць і чым заспакоіць патрэбу душы.

Вось-жа дагэтуль мала ўвагі зьвярталася ў вёсцы на тэатр. Сапраўды-ж, тэатр гэта самая даступная вёсцы рэч. Тэатр знаёміў-бы сялян з жыццём у шырокім маштабе, заахвацаў-бы да культурнае працы над сабой, ўрэшце падняў-бы значна вышэй іх нацыянальную сьведомасць.

Тэатр па свайму складу так-сама даступны вёсцы. Можна сьпяраша крыху і нялоўка выступалі-б на сцэні вясковая моладзь, але гэта не павінна адбіць ахвоту ад далейшай працы. „Ня сьвятые гаршкі лепяць“ — кажа прыказка. Памалу прывычаіўшыся, моладзь увайшла-б у свае ролі і хоць крыху кінула-б сьвятла ў ваконца агорнутых сумах сялянскіх хат.

Патрэбныя сцэнічныя творы блізкія і даступныя па свайму зместу для вёскі можна заўсёды выпісаць з нашых беларускіх кнігарняў з Вільні.

Дык ня сьліце, вясковая моладзь!

Полымя.

Спэтакль Бел. Народнага Тэатру ў Сьвіры.

(Сьвянцянскага пав.)

Неяк зусім неспадзявана завітала да нас наша родная птушка—Беларускі Народны Тэатр, які асьвятчае і запраўды ажыўляе з прадвёкоў сьпячы наш Беларускі Народ.

Прывітаў сваіх культурных змагароў старшыня Сьвірскага Гуртка Бел. Інстытуту Гаспадаркі і Культуры гр. Язэп Карэцкі.

У суботу 12 г. лістападу на першым спэтаклі ў Сьвіры Белар. Народны Тэатр адыграў п'есу „Хам“. Ня глядзячы на страшэнную непагоду, усё-ж такі цікавасць перамагла, дык кожны стараўся паглядзець на роднае тэатральнае прадстаўленьне.

На другі дзень у нядзелю 13 г. лістападу быў наладжаны другі спэтакль, на гэты раз адыграная п'еса „Паўлінка“. Так-сама была страшэнная непагода, але-ж прысутных было многа.

Пасля спэтаклю хор Бел. Нар. Тэатру пяў нацыянальныя песні і балет выканаў нацыянальныя танцы. Прысутныя былі вельмі захопленыя роднымі праявамі культуры і мастацтва і былі здаволены.

Беларускі Народны Тэатр гэтак добра падзеяў на некаторых тутэйшых жыхараў, што шмат хто з такіх, якія дагэтуль лічылі сябе Паллякамі, зразумелі хто яны: васьць дзе кажа, наша роднае. Дык і пачалі гарнуцца „свой да свайго“, нашоўшы родны шлях.

На заканчэньне спэтакляў артысты атрымалі падзяку вельмі гучнымі воплескамі і крыкамі „біс“ і „брава“.

Яшчэ раз шчыра дзякуем вам культурна-асветовыя змагары, што заглянулі да нас і прабудзілі жыхароў нашага мястэчка ад сну і фактычна даказалі, што ёсць Беларусь і беларуская культура! Вінцковіч.

Знамяніты доктар.

У пачатку верасьня с. г. у вёску Хожвава зьявіўся нейкі знахар і даведаўшыся ад заступніка солтыса, што ў вёсцы ёсць сухотнікі, прасіў яго завясці да хворых. Заступнік солтыса, не здаючы сабе справы з таго, што да добрага доктара хворыя самі едуць аж за некулі міль — павеў. Прыблуда-доктар, прышоўшы ў хату да аднаго з хворых, з вялікаю павагаю аслухаў хворага і (ведаючы наўперад, якая хвароба) сказаў, што сухоты. Хворага гэты доктар завяраў і нават хацеў падпіску даць, што вылечыць, але пад варункам, калі ён, доктар, значыць, будзе жыць у хворага і даваць яму свае лекарствы. Вацькі хворага згадзіліся і пачалі даглядаць здоровага доктара, нароўні са сваім хворым.

Суседзі, пачуўшы аб гэтым доктары, пачалі валіць да яго валам. А той гэтаму і рад: пільна выслухоўвае хворых і бярэ сабе грошы:

у каго 3 залатых, у каго 5, у каго 8, а ў аднаго, дык нешта каля 20. Сабраўшы грошы доктар паехаў у Маладэчна, накупляў лекарстваў ад сухотаў (бо толькі лячыў сухоты): каму дзевясілу, каму мокрэцы, аднаму дык аспірыну і такім парадкам меўся лячыць далей і браць далей грошы, Але сяляне ад некуль даведліся, што гэта ня доктар, а проста сышчык. Дзеля таго-ж што паліцыя ўелася ўжо ў косьці нашаму сялянству, ды і яшчэ тайная, дык нашыя сяляне пачалі яго дзічыцца і абходзіць кругом. Пазнаўшы, што сяляне сцемілі ў чым справа — знамяніты доктар зьнік, як камфора.

Дык, васьць, дарагія людцы, да чаго можа давясьці цемната. Ня толькі трацімо грошы дарэмна, але й здароўе. Каб нас не ашуківалі рожныя праходзімцы, каб з нас ніхто ня здаекаваўся — мы павінны ўсімі сіламі змагацца з цемнатаю. Трэба закладаць Гурткі Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, бібліятэкі, выдзіваць і чытаць газеты, кнігі, тагды мы дойдзем да асьветы і адразу разпазнаем дзе рука правая, а дзе левая.

Маладэчанін.

НАШАЯ ПОШТА.

Вершыніну. Атрыманы 25.X і 12.XI.

Зорка. Весткі атрымалі, па магчымасці зьмесцім.

Анісковічу. Матэрыялы атрымалі. Карэспандэнцы пастараемся зьмясьціць. Календары высылаем яшчэ раз.

Таранцею Я. 2 зл. атрымалі, газету пасылаем ад 3-га лістападу.

Мужычку. Весткі атрымалі. Параду прышлём поштай. Вам паслалі календары на прадажу.

Поку. Пробны нумар паслалі.

Сароцы М., Боханку М., Пятроўскаму М., Раецкаму Ів., Дземьяновічу П. — газету пасылаем.

Да сталі ад:

Гутора Аркадая — 2 зл.

Увага!

Увага!

Беларускі Ілюстраваны Календар

НА ГЭТЫМ ТЫДНІ ВЫЙДЗЕ З ДРУКУ.

Беларускі Ілюстраваны Календар на 1928 год,

выданьня Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

Календар будзе вельмі багатага і рожна-роднага зместу з ілюстрацыямі (рысункамі), на 10 аркушоў друку ў прыгожай рожнакалёнай вокладцы.

Цана календара 1 зл. 70 гр. без перасылкі

Заказы прыймаюцца ў:

- 1) Кнігарні „Пагоня“—Вільня, Завальная 7,
- 2) Кнігарня Ст. Станкевіча—Вільня, Вострабамская 2.

Выпісвайце!

Купляйце!

Адрыўны Календар

■ НА 1928 ГОД ■

„ПАГОНЯ“.

Беларускі адрывны календар на 1928 год нязвычайна вартасная рэч для кожнага гаспадары і гаспадыні. У календары можна знайсці ўсялякія патрэбныя ў жыцці парады і інфармацыі.

Дык кожны сьпяшайся выпісаць або купіць календар „Пагоня“.

ЦАНА АСОБНАГА КАЛЕНДАРА 1 зл. 20 гр., а за 10 календароў 10 зл., сьценка каштуе ад 25 да 75 грошы.

Каб таней каштавала, выпісвайце ня менш 10 экзэмпляраў, прысылаючы 12 зл. 10 грошы (2 зл. 10 гр. за перасылку).

Календар выпісвайце з:

- 1) Кнігарні „Пагоня“—Вільня, Завальная 7,
- 2) Кнігарні Ст. Станкевіча—Вільня, Вострабамская 2.